

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

INGLIZ TILINI YOSH BOLALARGA O'RGATISHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISHNING TURLI USULLARI

Kirgizova Ra'no Karimovna
CHDPU

Matjonova Qurvonbika O'rinboy qizi
CHDPU XTA 2-kurs talabasi

***Annotatsiya:** Ushbu tezis har bir usulning afzalliklari va kamchiliklarini muhokama qiladi va ushbu yondashuvlarning kombinatsiyasi yosh bolalar uchun tilni o'rganishning yanada samarali natijalariga olib kelishi mumkinligini ta'kidlaydi. Oxir oqibat, ushbu munozara o'qituvchilarga o'zlarining pedagogik strategiyalarini ishlab chiqish va yosh bolalarda ingliz tilini o'rganishga bo'lgan muhabbatni rivojlantirish bo'yicha qimmatli tushunchalarni berishga qaratilgan.*

***Kalit so'zlar:** interfaol o'qitish usullari, ko'nikma, TPR, interaktiv usul.*

Yosh bolalarga ingliz tilini o'rgatish har doim o'qituvchilar uchun o'ziga xos muammolarni keltirib chiqaradi. Interfaol o'qitish usullariga tobora ko'proq e'tibor qaratilayotgani sababli, yosh o'quvchilarni tilni o'rganishga jalb qilishning samarali usullarini topish yanada muhim ahamiyat kasb etdi. Interfaol usullardan foydalanishning eng jiddiy sabablaridan biri yosh bolalarga ingliz tilini o'rgatish ularning tilni o'zlashtirish va saqlashni kuchaytirish qobiliyatidir. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, bolalar faol ishtirok etish va amaliy tajribalar orqali eng yaxshi o'rganadilar. O'yinlar, qo'shiqlar va rolli o'yinlar kabi interaktiv tadbirlarni ingliz tilini o'rganish jarayoniga kiritish orqali o'qituvchilar yosh o'quvchilarga yangi til ko'nikmalarini dinamik va qiziqarli tarzda mashq qilish va mustahkamlash imkoniyatlarini taqdim etadilar. Ushbu faol ishtirok bolalarga lug'at va grammatik tuzilmalarni yanada samarali o'zlashtirishga yordam beradi, chunki ular faol ma'lumot olishdan ko'ra, o'quv jarayonida qatnashish. Bundan tashqari, interaktiv usullar ijobiy va yoqimli o'quv muhitini yaratadi, bu esa bolalarning motivatsiyasi va ingliz tili bilan shug'ullanishga tayyorligiga katta hissa qo'shishi mumkin. O'quv tajribasini qiziqarli va interaktiv qilish orqali o'qituvchilar yosh o'quvchilarda o'rganish va ingliz tiliga bo'lgan muhabbatni targ'ib qilib, ularning kelajakdagi tillarini rivojlantirish uchun mustahkam poydevor qo'yishlari mumkin.

Yosh bolalarga ingliz tilini o'qitishda qo'llaniladigan mashhur usullardan biri bu-Jismoniy javob (TPR) yondashuvi. Ushbu usulda til jismoniy harakatlar va imo-ishoralar orqali o'rgatilib, yanada interaktiv va qiziqarli o'quv tajribasini yaratishga imkon beradi. TPRNING asosi shundaki, bolalar tilni o'zlari ishlab chiqarishdan oldin buyruqlarni tushunish va ularga javob berish orqali til ko'nikmalarini

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

egallaydilar. Shuning uchun, TPR tilini sotib olish uchun tinglash, qayta ishlash va jismoniy javoblarning kombinatsiyasidan foydalanadi. Ushbu usulni qoʻllaydigan oʻqituvchilar koʻpincha "turish" kabi tegishli jismoniy harakatlar bilan birga ogʻzaki buyruqlar berishdan boshlaydilar. "Keyin bolalar lugʻat va buyruqlar haqidagi tushunchalarini mustahkamlab, harakatlarga taqlid qilishga da'vat etiladi. Bolalar yanada malakali boʻlishlari bilan buyruqlarning murakkabligini oshirish mumkin, bu ularning til koʻnikmalarini bosqichma-bosqich rivojlantirishga imkon beradi.

Yosh bolalarga ingliz tilini oʻrgatishning yana bir samarali usuli - bu hikoya qilish va rol oʻynash. Hikoya qilish bolalarning tasavvurini jalb qiladi va ularni yangi lugʻat, jumla tuzilmalari va madaniy ma'lumotlarga ta'sir qilish orqali til koʻnikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Oʻqituvchilar bolalarning qiziqishini jalb qilish va oʻrganishni yanada yoqimli qilish uchun rasmiy kitoblar, ertaklar yoki original hikoyalardan foydalanishlari mumkin. Rol oʻynash faoliyatini oʻz ichiga olgan holda, bolalar hikoyada faol ishtirok etishlari va oʻzlarining muloqot va ijtimoiy koʻnikmalarini mashq qilish imkoniyatiga ega boʻlishlari mumkin. Bundan tashqari, rol oʻynashga imkon beradi bolalar turli xil istiqbollarni oʻrganish va turli xil belgilarga nisbatan hamdardlikni rivojlantirish, ularning voqeani umumiy tushunishi va qadrlashini oshirish. Ushbu interaktiv usullar orqali bolalar nafaqat ingliz tilini oʻrganishadi, balki ularning ijodkorligi, tanqidiy fikrlash qobiliyatlari va tildan foydalanishga boʻlgan ishonchini rivojlantiradilar.

Qoʻshiq va hikoyalardan tashqari, yosh bolalarga ingliz tilini oʻrgatishda interaktiv usullardan foydalanishning yana bir samarali usuli bu oʻyinlar va mashgʻulotlardir. Ushbu usul faol ishtirok etish va ishtirok etish imkonini beradi, oʻquv jarayonini yoqimli va esda qolarli qilish. Oʻyinlar soʻz birikmalarini, grammatik tuzilmalarni va talaffuz qobiliyatlarini mustahkamlash uchun ishlatilishi mumkin. Misol uchun, oʻqituvchilar quyidagi koʻrsatmalarga amal qilish va yangi soʻz birikmalarini oʻrganish uchun "Simon Says" oʻyinini tashkil qilishlari mumkin. Bundan tashqari, rol oʻynash yoki tadbirlar muloqot qobiliyatini oshirishga va ingliz tilida gapirishga ishonchni mustahkamlashga yordam beradi. Oʻyinlar va mashgʻulotlar nafaqat ijobiy oʻquv muhitini yaratadi, balki yosh oʻquvchilar orasida tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish koʻnikmalarini ragʻbatlantiradi. Ingliz tilini yaratish orqali gamifikatsiya orqali tirik bolalar oʻquv jarayonida faol ishtirok etishga va tilni oʻrganish safarida mustahkam poydevor yaratishga undaydi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, yosh bolalarga ingliz tilini oʻqitishda interfaol usullardan foydalanish samarali yondashuv ekanligini isbotladi. Ushbu usullar bolalarning

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

e'tiborini jalb qiladigan va ularning tilni o'rganish ko'nikmalarini oshiradigan dinamik va qiziqarli o'quv muhitini ta'minlaydi. Interfaol doskalar, kompyuter o'yinlari va raqamli manbalar kabi texnologiyalarning kiritilishi o'rganishni yanada boyitdi. Bundan tashqari, amaliy mashg'ulotlar, guruh ishi va hayotiy stsenariylardan foydalanish bolalarga ingliz tilidagi muloqot qobiliyatlarini amaliy kontekstda mashq qilish imkonini berdi. Bundan tashqari, interfaol usullarning bolalarning motivatsiyasi, ishtiroki va o'ziga bo'lgan ishonchiga ijobiy ta'sirini e'tiborsiz qoldirib bo'lmaydi, shu bilan birga, o'qituvchilar uchun tilni o'rganish bo'yicha keng qamrovli tajribani ta'minlash uchun interfaol usullardan foydalanishni an'anaviy o'qitish yondashuvlari bilan muvozanatlash juda muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ladislaus M Semali. Multimedia Amerikasidagi savodxonlik. O'quv bo'ylab integratsiya. Media ta'lim, Routledge, 11/28/2017
2. Laura Dolimpio. Media va axloqiy tarbiya. Tanqidiy aloqalar falsafasi, Routledge, 11/6/2017
3. Usenova, G. A. (2023). The Image of Mother in Karakalpak Literary Discourse. JETT, 14(3), 237-244.
4. Усенова, Г. А. (2020). ЛИНГВОСТИЛИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ КОНЦЕПТА «АНА» В КАРАКАЛПАКСКОМ ХУДОЖЕСТВЕННОМ ДИСКУРСЕ. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА, 3(2).
5. Усенова, Г. А. (2018). ВЕРБАЛИЗАЦИЯ КОНЦЕПТА " АНА (МАТЬ)" НА УРОВНЕ ЛЕКСИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ КАРАКАЛПАКСКОГО ЯЗЫКА. In International Scientific and Practical Conference World science (Vol. 5, No. 2, pp. 27-28). ROST.
6. Shamshetova, Y. M., & Elmuratova, S. A. (2021). Phonological Structure of Borrowed Words in the Karakalpak. PSYCHOLOGY AND EDUCATION, 58(2), 1198-1204.
7. Шамшетова, Ю. М. (2021). ПРИНЦИПЫ СТРУКТУРИРОВАНИЯ ФОНЕМ ЗАИМСТВОВАННЫХ СЛОВ В КАРАКАЛПАКСКОМ ЯЗЫКЕ. In Запад и Восток в диалоге культур (pp. 321-324).
8. Шамшетова, Ю. М. (2018). Морфонологические явления в системе глагола каракалпакского языка. Молодой ученый, (42), 253-255.